

DE TYSKE FLYGTNINGE I DANMARK EFTER KRIGEN

Bonusmateriale I Flugten gennem Nivå

I KRIGENS SIDSTE MÅNEDER VOKSEDE STRØMMEN AF CIVILE TYSKERE, DER VAR PÅ FLUGT FOR DE FREMRYKKENDE ALLIEREDE HÆRE TIL EN LAVINE AF KATASTROFALT OMFANG, SAMTIDIG INDSNÆVREDES ANBRINGELSESMULIGHEDERNE I SELVE TYSKLAND HASTIGT, DEN BEDSTE UDVEJ - SET MED TYSKE ØJNE - VAR, TRODS HEFTIG PROTEST FRA DANSK SIDE AT SENDE FLEST MULIGT TIL DET BESATTE DANMARK. DE FØRSTE TRANSPORTER PÅ NOGLE FÅ TUSINDE FLYGTNINGE ANKOM I BEGYNDELSEN AF FEBRUAR 1945, OG FRA DA AF VÆLTEDE DE IND, PRESSET SYDFRA UMULIGGJORDE ENHVER KONTROL MED TILSTRØMNINGEN. VED BEFRIElsen VAR DER ANKOMMET 244.000 TYSKE FLYGTNINGE OG 24.000 FLYGTNINGE OG FANGER FRA ANDRE LANDE, LANGT DE FLESTE VAR ØSTPRØJSISKE KVINDER OG BØRN FRA SMÅÅRSLANDBRUG.

TIL FLYGTNINGE-INDKVARTERING BESLAGLAGDE DE TYSKE MYNDIGHEDER MÆNGDER AF SKOLER, HOTELLER, IDRÆTSHALLER OG FABRIKSBYGNINGER, MANGE STEDER VAR DE STUVET SAMMEN UNDER SÆRDELES PRIMITIVE FORHOLD, DA DE DANSKE MYNDIGHEDER OVERTOG ADMINISTRATIONEN EFTER KRIGEN, BLEV EFTERHÅNDEN FORHOLDENE BEDRET, MEN BESTRÆBELSERNE PÅ AT FÅ FLYGTNINGENE SENDT HJEM GAV KUN LANGSOMT RESULTAT.

I FREDENSBORG INKVARTEREDES FLYGTNINGENE PÅ HOTELLERNE: JERNBANEHOTELLET, HOTEL PRINSEN, SØPAVILLONEN OG ASMINDERØD KRO. DISSE FLYGTNINGE BLEV HJEM-SENDT MARTS 1946, MEN FØRST I FORÅRET 1949 FORLØD DE SIDSTE FLYGTNINGE DANMARK,



Tyske soldater på vej hjem, Fredensborg den 8. maj 1945

I krigens sidste måneder ændrede situationen sig for Tyskland og et stort antal civile tyskere flygtede til Danmark som stadigvæk var under tysk besættelse.

Hjemsendelsen af flygtningene efter krigen gik langsomt, først i foråret 1949 forlod de sidste flygtninge Danmark.

Den gang var Facebook ikke opfundet, men i aviserne var der heftig debat om hvordan man skulle forholde sig til de ankomne flygtninge.

Så også i Fredensborg som man kan se af læserindlæggene på de næste sider, som i facebook termer kaldes en tråd. Indlæggene er fra Nordsjællands Venstreblad i perioden fra december 1945 til januar 1946.

Materialet lægger bl.a. op til drøftelse af:

- Ændringen i flygtningesituationen i Danmark fra 1943 hvor dansk-jødiske flygtninge blev sendt ud af landet, til begyndelsen af 1945 hvor tyske flygtninge ankom til Danmark.
- Etik og filosofi i tilknytning til ovenstående samt dagens flygtningesituation.
- Forskelle og ligheder i debatten om flygtninge før og nu.
- Debattørernes sprogbrug.

DE TYSKE FLYGTNINGE I DANMARK EFTER KRIGEN

Fra debatten
i Nordsjællands Venstreblad

Fra Læserne.

—:—

De internerede og Flygtningene.

Der skrives til os:

Hvor skal der i Grunden lidt til, før alle Besættelsestidens onde Kaar glemmes af mange. I vor Nabokommune er Sognepræsten, Pastor Frøkjær-Jensen, gaaet i Spidsen for en Indsamling af Julegaver til de internerede i Horserød-Lejren, og i vor egen Kommune sker Ting, der i dum Godgørenhed tangerer Tikøbpræstens Øllebrødsbarnhøjertighed. Hvad mener man om følgende Hændelse fra Fredensborgs Midte:

Torsdag Eftermiddag saas en ældre, velklædt Mand staa ud for Jernbanehotellet og give Smaabørn Penge. Havde det været fattige, danske Børn, havde det været en smuk Gerning, men alle her i Fredensborg ved, at Børnene, som hører hjemme paa Jernbanehotellet, er Tyskerbørn og dersom det skulde være en fremmed, saa kan Jernbanehotellet gøre enhver klart, at der er interneret Tyskere. Der var flere forbigående, der forar-

gedes over at se Manden uddele Penge til Børnene, som flokkedes om ham. Endelig kom en ung Mand forbi, og han tog straks Affære. Han gik hen til Manden og sagde til ham, at det kunde man ikke og at han hellere maatte gaa med paa Politistationen, thi det vilde han ikke finde sig i (hvorfor havde C. Berne mon ikke straks grebet ind?)

Manden indrømmede det forkerte og undskyldte sig med, at han ikke vidste, at det var Tyskerbørn.

Godt, at en udenforstaaende greb ind, og lad os fremtidig blive fritaget for Blødsødenhed af enhver Art, thi det er absolut nødvendigt. De internerede faar en Forplejning, der er tilstrækkelig til Livets Ophold, og ud over det skylder vi dem intet. Deres Tilstedeværelse her er langt fra ønsket, selvom visse Myndigheder synes at gøre sit til det modsatte. Jeg skal blot uden Kommentar anføre:

De tyske Flygtninge i Fredensborg fik ligesom alle andre tyske Flygtninge 50 Øres Julegaven. Medens C. Berne, der Juleaften og Nat maatte gaa Vagt ude ikke fik saa meget som en eneste Opmuntring, hvad enten man nu vilde mene Fortæring eller Gratiale. Der er Forskel blot ikke som gamle tyske havde tænkt sig efter 12 Aars Besættelse.

Læser.

DE TYSKE FLYGTNINGE I DANMARK EFTER KRIGEN

Fra debatten
i Nordsjællands Venstreblad

De internerede og Flygtningene.

Svar til »Læser«.

I dette Blads Fredagsnummer beklager De Dem over en Øllebrødsbarmhertighed, der har givet sig Udslag i, at en Præst er gaaet i Spidsen for en Indsamling af Julegaver til Internerede, og at en ældre Herre i Fredensborgs Midte har givet nogle smaa Tyskerbørn Penge.

Sig mig en Gang unge Mand, for jeg gaar ud fra, at det er Dem selv. De omtaler som den unge »Helt«, der endelig greb ind overfor den gamle Herres Handling, og vilde have »Synderen« paa Politistationen. (Hvor han vel ogsaa vilde have faaet noget af Præstens Julegodter). — Alk — nej, saadan noget vil man skam ikke finde sig i i Fredensborg, hvad har De lært af Deres Mor? Hvad har De lært i Skolen? og hvad har De lært da De gik til Præsten? Har De glemt det altsammen, har De ogsaa glemt »I alle de Riger og Lande«?

De navngiver en Præst i Omtalen af dennes Handling, men gaar De selv rundt i Deres Had til »Tyskerbørnene«, med et tysk Navn, siden De ikke tør sætte det under Deres Indlæg?

De burde skamme Dem, som »god Dansk« ved at paatale god dansk Handling.

Hillerød, den 29. December 1945.

Olaf Olsen,

Snedkermester og Billedskærer.

NB.: I een Henseende har De Ret! C.B.-erne burde naturligvis have haft en Opmuntring Juleaften, men der kan vel ikke blive Raad til saa meget, naar Flygtningene fik for 50 Øre hver.

D. S.



På billederne: Tyske flygtninge flyttes til en anden lejr maj 1945.

DE TYSKE FLYGTNINGE I DANMARK EFTER KRIGEN

Fra debatten
i Nordsjællands Venstreblad

DE INTERNEREDE

I Nordsjællands Venstreblads Lørdagsnummer læste undertegnede et Svar fra Snedker Olaf Olsen til en ung Mand, som havde skrevet en Artikel i samme Blad Fredag angaaende Tiggeriet til de Internerede og til Flygtningene. Jeg kan ikke efter Læsningen af dette Svar andet end tage til Genmæle. Hr. Olsen spørger, om den unge Mand har glemt sin Lærdom fra sin Moder, Skolen og Præsten og om han har glemt »I alle de Riger og Lande«. Jeg tror nu ikke, den unge Mand har glemt noget af dette; tværtimod tyder hans Artikel paa det modsatte. Men hvordan med Deres Glemsomhed, Hr. Olsen, har De glemt den 9 April, da Tyskerne sendte deres Morderbander ind over vort lille værgeløse Land, da fægtede de ik-

ke med aaben Pande, men røvede og plyndrede og dræbte værgeløse Mennesker, skønt vi havde en Ikke-Angrebspagt med dem. Jeg har selv været udsat for, at Tyskerne tog 5 af mine Drenge, og to andre maatte leve i Landflygtighed i deres eget Land jaget af Gestapo. Uden at

gøre mig selv til Martyr har jeg prøvet lidt af, hvad Tyskerne gjorde i alle de Riger og Lande, hvorhen de i Verden fo'r. Jeg fik mine Drenge hjem igen, om ikke alle i lige god Behold. Men har De, Hr. Olsen, set ind i Hjem, hvis Far eller Søn fandt sin Død for Tyskernes Morderhaand eller døde i Koncentrationslejr, eller har De levet under Jorden i alle disse Aar og slet ikke hørt noget om, hvad der er sket? Lad os ikke have Medlidenhed med de tyske Flygtninge. Vi har jo ikke haft Bud efter dem, og de dør saamænd ikke af Sult saa længe de er her i Landet. Det samme Folkefærd haandede og spyttede jo paa vore Børn, som var tvangsforflyttet til deres Land, stjal, hvad der blev sendt dem, mishandlede, sultede og dræbte mange af dem. Saa beder De den unge Mand om at skamme sig; nu synes De, Hr. Olsen, maaske ogsaa, at jeg skulde skamme mig, men nej, man skal ikke skamme sig, fordi man er dansk, naar blot det er paa den rigtige Maade.

Kristine Hansen,
Odinsvej 2.

DE TYSKE FLYGTNINGE I DANMARK EFTER KRIGEN

Fra debatten
i Nordsjællands Venstreblad

De tyske Flygtninge.

Det er egentlig ikke med nogen særlig stor Lyst jeg sætter mig til at svare Fru Kristine Hansen. Deres og mit Syn paa den unge Mands Handling er jo vidt forskellig; men da De ogsaa spørger mig, vil jeg svare Dem, uden noget Haab om at blive forstaaet.

Nej, jeg har ikke glemt den 9. April; men husker endda tydeligt Kongens og Statsministerens Henstilling til det danske Folk om en rolig og værdig Optræden, som dengang mentes at være den bedste Maade at afværge yderligere Ulykker paa. Jeg forstaaer ogsaa godt, i hvilken Angst De har levet i den Tid, Deres Sønner har været borte. Jeg er fulgt ganske godt med i alt det grusomme, der er sket. Jeg kender ogsaa en Mor, der havde en Søn paa hver Side af »Frønten«; hun fik den ene mishandlet hjem, den anden blev skudt af danske; denne Mor har søgt at faa rensat denne Søn for Beskyldninger; men det er hende ikke muligt, ingen kender noget, hvor hun saa henvender sig. Jeg kender en ung Frue, hvis Mand blev sendt til Tysklands Rædselslejre, hvor han bukkede under for Sygdom kort før Befrielsen. Denne Frue

har i den lange Tid vist en enestaaende heltemodig Styrke, og aldrig har jeg hørt et eneste haardt Ord om Voldsmændene af hende. Jeg har hørt smaa danske Piger, der i deres Barnlighed raabte »Tyskertøse« efter tyske Sygeplejersker.

Vi har set af Bladene, hvordan danske stjal af Røde Kors Pakker til danske i Udlandet — ja — der er mange gode og slette Elementer i alle Lande; men af den Grund hade tyske Flygtningebørn og vilde transportere en ældre Herre til Politistationen, fordi denne i Julestemning vilde

give Børnene lidt Penge og saa tilmed sætter »Bedriften« i Avisen uden at turde sætte sit Navn under, det fandt jeg var ikke en Holger Danske værdig.

Selv Englænderne hader jo ikke de tyske Børn; men tænker paa at føre nogle af dem til England. Nu har vi faaet Fred, tyske Soldater er ude af Landet; men Hadet skulde vi ogsaa gerne have ud.

Hillerød, den 2. Januar 1946.

Olaf Olsen.